הלכות יום טוב סימן תקיא

ג שור שס הר"ף (נ"י) יאבל במים שהוחמו (טו) מעי"ט מותר לרחוץ כל גופו אפילו כאחד מיהו דוקא חוץ למרחץ ולתנ"ס נפרק ה' (טו) אבל במרחץ (יו) אסור: הגה (יח) ויש אוסרים בכל ענין (יט) וכן נוהגין (עור והרא"ש): פילה די ומנ"ה ג [ג] (כ) "אדם מותר לטבול ביום טוב מטומאתו: ד * "אין עושין (כא) (ה) [ל] מוגמר דהיינו לפזר מיני נפרק א' ופת"ג ה

באר היטב

סיטב בעיו"ט כל גופה בחמין ובי"ט חדיה למטה בחמין וחעיין היטב בכל (ה) מוגמר. ומותר להביא כלי מלא נקבים ומכסין אותו מעיו"ט ופוקקין נקביו ולמחר פותחים הנקבים ונמצא הבית מתגמר ואפילו

שלכתחלה אין לעשות כן ובתוידה יש להחתיר לפרוש אותה לילה אבל אח"כ פשיטא דתוחרת בלא טבילה אחרת ע"ש ועיין ביו"ד סיי קל"ז: [7] תוגמר. עיין לעיל סימן ר"י שם כָתבתי בענין שתיית עיטון ביום טוב ובקרבן נתנאל פ"ב דבילה כתב לאסור וחולק על שו"ח דרכי נועם

שישאר גם לקטן לרחילה (יח) ובלבד שלא יוסיף מים בקדרה לאחר שהעמיד אוחה על האש רק שיקה מחחלה כלי גדול. ולענין מה שנוהגין ליהן מטפחת (ווינדלי"ן) בעריבה תחת הקטן בעת הרחילה והנה יש בזה איסור כיבוס דשורה אותם במים וע"כ יש ליזהר עכ"פ שיהיו הווינדלי"ן נקיים מכובסים מכבר דצלא"ה איו להקל ליתנם לחוך המים כ"ה ע"י עכו"ם. ואפילו אם הם נהיים ומכובסים טוב שיתנן לתוך המים ע"י עכו"ם אם באפשר כ"ו ביארתי לעיל בסימן ש"ב ס"י בבה"ל ע"ש: (טו) מעיו"ט מותר. אף דבשבת אסור אף אבר אבר וכ"ש כל גופו כאחד כדאיתא בקיי שכ"ו (יט) ביו"ט קיל טפי: (טז) אבל במרחץ וכו׳. היינו (כ) אפילו בבית החילון של מרחן אסור לרחוץ בחמין ולא הותר שם אלא להשתטף בהם: (יז) אסור. דאסרו חכמים רחילה במרחן משום גזירת הבלנין שהיו מולולין בוה לעשות בחיסור כמבוחר בשבת דף מ': (ניח) ויש אוסרין בכל ענין. דס"ל דחין חילוק בין שבת ליו"ט וחסרו רחילה ביו"ט כמו בשבת. [ודוקח כל גופו כמחד (כא) אבל אבר אבר לכו"ע מוחר לרחוץ] ואפילו (כב) להשמטף בחומן חמין חסור לדעה זו. מיהו לענין תינוק (כג) גם לדידהו מקילינן ביו"ט יותר מבשבת ומותר לרחלו אפילו בחמין שהוחמו ביו"ט וכנ"ל וכ"ש בחמין שהוחמו מעיו"ט. אכן בחינוק שאין מורגל כ"כ אף בימי החול ברחילם כל הגוף אפשר דאף בהוחמו מעיו"ט יש להחמיר ולעה הלורך בודאי יש להקל. ועיין

בפריך שכחב דרוב הפוסקים ס"ל כדעה ראשונה אלא שנוהגין לאסור (כד) ואין לשנות המנהג: (יש) וכן גוהגין. ולענין אשה שחל טבילתה ביו"ע הסכימו כתה אחרונים שלריך ליותר שלא יהיה במקוה רק פושרין דאל"כ אסור לעבול בה וכ"ו אם הוחמן המים מעיו"ע אבל ביו"ע אסור להחם ע"י ישראל וע"י עכו"ם (כה) יש להקל וכ"ו להחם בליל יו"ע ב' אבל להחם ביו"ע א' לצורך ליל ב' אין להקל בלל אם לא שהישראל יקח מהמים לשתוח מהם קאפע או להדיח כליו (כו) דבוה מותר מדינא כדין ממלא הביח מים המבואר בבוף סי' מק"ג ורק שלריך ליוהר בכל זה (כז) שלא להוסיף אח"כ מים להיורה אלא בתחלה ימלא כל היורה מים כפי השיעור הלריך וֹ: גֹ (ב) אדם מותר לטבול ובו׳. ר"ל אע"ג דכלי אסור להטבילו ולטהרו מטומאתו ביו"ט מפני שנראה כמתקן הכלי עי"ו אדם שאני מסני שהוא נראה כחלנן עלמו במים [גמרא] ועיין לעיל סימן שכ"ו ס"ח במ"ב ובה"ל שם ביארנו כל פרטי דין זה: ד (בא) מרגמר.

מתרבם: • מיתונים:

שער הציון

יה) וכדאיתא לעיל בסוף סימן תק"ג לענין מילה הבית מים כ"כ מ"א ואף דבדרישה מלדד דבעניננו לענין קטן מותר להוסיף אח"כ וכן בא"ר תכתפק לענין זה אך כמה אחרונים העמיקו דברי המ"א לדינא [הגר"ו והחמד משה והח"א] וכן מוכח בביאור הגר"א ע"ש ואף דבאופן זה גם בשביל בדול היה מופר להרבות וכדאיתא לקמן בסי' תקי"ב דמותר לישראל להרבות בשביל עבדו ושפחתו הכנענים באותה קדרה שמבשל לעלמו (אבל מסיי הק"ג דממלה חבית מים אש"ב שה"ל אלה קיתון אחד אין ראיה כ"כ דהפשר דהכה גרע משום שמכוין בהדיה בשביל שניהם) נקע הרמ"ה להרבות בשביל הקטן דבגדול אף דעלם הסימום היה מותר אבל ללא תועלם הוא דאח"כ יהיה אסור לרחון גם וכמו שכחבנו בפנים דאפילו אם הסימום היה בל היתר לגמרי כגון לשתיה לבד ג"ל אסור אח"ל לרחון גם כל גופו: (יט) אחרונים: (כ) ר"ן שמוכית כן מן הגמרא והובא בב"י: (כא) א"ר יכ"כ בחידושי הרשב"א והריטב"א: (כב) הגר"א וש"א: (כג) א"ר וחמד משה ונה"ש וכ"מ במרדכי גופא ודלא כמ"א: (כד) הגר"ו: (כה) פמ"ג משיקר הדין ורק במקום שנהגו לחיסור לא רצה להקל וכן דעת רע"א במשובה סימן י"ו ואף דיש אחרונים שמחמירין גם בזה מ"מ נראה דאין הפיקר הדין ורק במקום שנהגו נחיסור נח רנה נהקנ וכן דעת רע״ח בחשובה סימן י״ז וחף דים חחרונים שמחמירין גם בזה מ״מ נרחה דהין להחמיר דבלא״ה להרמב״ם ועוד כמה ראשונים עלם חימום ביו״ע ללורך רחילת כל הגוף הוא רק דרבנן וע״י עכו״ם ממילא הוי שבות דשבות והוא זורך מלוה ועיין בבים מאיר ליו״ד סי׳ קל״ו דדעתו דלהחם מים כדי להפיג לינה הוא דבר השום לכל נפש וכעין זה מלדד גם בחשובת נ״ב מ״ת סי׳ ב״ב [וגם בפמ״ג במ״ו בסימן זה מסתפק בזה] ולפ״ז גם להחום׳ והרא״ש מוחר וע״כ עכ״פ ע״י עכו״ם בודאי אין להחמיר ומה שהעתקנו בשם השובת רע״א לאסור להחם ביו״ע אי ללורך ליל ב׳ משום דהא אפשר להחם בליל יו״ע ב׳ גופא דהוא חול לגבי יו״ע ראשון: (כו) ואף שהוא עושה השרמה מ״ת ע״י עכו״ם ולצורך מלוה אין להחמיר: (כו) דבוה אסור גבי מילוי מים. ונראה דאף בזה אין להחמיר רק כשמיחם העכו״ם ביו״ע א׳ לצורך ליל ב׳ אבל כשמיחם בליל ב׳ גופא ע״י עכו״ם אין להחמיר בזה:

מוסרה לבעלה כיון שהיחה שוגגת ואפילו היחה מזידה לא היה מקום לאסור מדינא בדיעבד רק משום מיגדר מלחא אבל בשוגגת ודאי מיד אף

משנה ברורה

שערי תשובה

גופה קודם טבילה כמ"ש ביו"ד פי קל"ט ע"ש: [ג] אדם מותר כו". עיין בחוט השני סי׳ ע׳ השה שטבלה בליל יו"ט אחר לידחה בשוגג

ביאור חלכה

לכחורה דשחרי אברים אסור דחל"ה היה להם לכלול דכל שאינו רוחן כל גופו או רופו מותר והכל בכלל [וגם דין דסימן שכ"ו אינו פשוט כ"כ לפ"ין אלא דראיתי דמקור הדין דרמ"א דסימן שכ"ו נובע הוא מהרא"ש הלכות מקוחות בסופו הביאו הב"י שם ומדבריו מוכח דה"ה בעניננו דס"ל דנרגניו לאו דוקא דה"ה לשארי איברים אבל מ"ת לדיוא בענינו לא סניה הרמ"א בזה ומשמע לכאורה דלא נראה לו להקל כדעתו אלא שם לענין רסינס דסות דרבון לכו"ע אבל לה להסם חמין שהות דחורייםה לכמה פוסקים ובמאירי הלא מוכה להדים דאסור והוא חולק להדים גם פל הדין דשכ"ו דכתב שם להדית בשבת דתף תבר תחד חוץ פניו ידיו ורגליו חסור וכ"נ גם דעת רש"י שם גבי מיחם אלונטית בפשוטו והב"י הרגים כזה ודוחק לפרשו עי"ש ומכל זה נראה לכאורה דבעניננו שיש בו השם איסור דאורייתא עכ"פ אין להקל אלא דביו"ד סיי קל"ט העתיק המשבר דינו דהרא"ש להלכה אלא שהעתיקו בשינוי קלת שלא למב דמותרת החם קיתון לרסון בית הסתרים כמו שכתב הרא"ש [לשיטתו דרגליו לאו דוקא] אלא כחב דמוחרת לרחון בים הסחרים במעט מים שהוחמו אפילו ביו"ע ואולי בכונה שינה לשונו אכן לדינא בש"ך שם הביא בשם המ"ב דהולק פל הרא"ש ודעתו נמי דאולי רק לפניו ידיו ורגליו התירו עי"ש ווגוף הספר אינו בידין ואף להמחבר אין לדמות רחילת רשות לרחילת ביה הסמרים דאולי סמך המחבר על הרא"ש רק התם דהוא לצורך טבילת מכוה אמנם אה"כ מנאחי בחידושי הרשב"א כשבת דדעתו נמי דפניו ידיו ורגליו לאו דוקא דה"ה שאר איברים כל שהוא רק מקלת גופו שרי יכהרא"ם ועיין בשע"ת בתה שכתב בשם תחזיק ברכה להקל וכן משמע דעה הנו"כ במ"ח סימן כ"ה בסופו עי"ט: * אין עושין מוגמר וכו".